

ویژه نامه مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ایران، سال ۱۴۰۳ یازدهمین کنگره سالیانه اخلاق و پزشکی ایران و هشتمین کنگره اخلاق پرستاری ایران

سخنرانی

ملاحظات اخلاقی بارداری در قانون «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت»

کبری جودکی^{*۱}

چکیده

در تولید مثل انسان، نقش اصلی بر عهده‌ی زنان بوده و تداوم نسل بشر به بارداری زنان وابسته است. هنگامی که زنان به خاطر بقای نسل بشر، وارد این عملکرد اجتماعی می‌شوند، اجتماع موظف به محافظت از سلامت زنان باردار است. اگرچه ممکن است، جنین از مراقبت‌های بهداشتی منتفع شود، باز هم به‌طور کامل وابسته به مادر است و هر درمانی باید از طریق بدن مادر صورت گیرد؛ لذا، بیشترین امید برای افزایش سلامت جنین، با ارتقاء حملیت و مراقبت از مادر باردار میسر می‌شود. وضعیت جمعیت و چالش‌های آن و ابلاغ سیاست‌های کلی جمعیت، سبب تدوین و تصویب قانونی برای اقدام ملی در جهت اجرایی شدن سیاست‌های کلی مذکور گردید. قانون «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» به بسیاری (و نه به همه‌ی) چالش‌های پیش روی جمعیت و فرزندآوری توجه کرده است. تلاش صورت گرفته برای مقابله با پیری جمعیت و تأمین نیازهای جمعیتی کشور، شایسته‌ی تقدیر است. در این قانون مشوق‌های اقتصادی متعددی در نظر گرفته شده است؛ ولیکن باید توجه داشت که علل تمایل نداشتن به فرزندآوری، تنها مادی نیست و مسائل فرهنگی و اجتماعی و سیاسی نیز از علل انکارناپذیر هستند که البته در فرازهایی از قانون به آن‌ها توجه شده؛ همچنین، در موادی از قانون، به حمایت از زوجین نابارور، زنان باردار و ارائه‌ی راهکارهایی برای مقابله با سقط‌های غیرقانونی، توجهی ویژه صورت گرفته است. متأسفانه در تدوین این مواد، نظرات کارشناسی انجمن‌های علمی مرتبط، نادیده گرفته شده است؛ لذا، چالش‌ها و ملاحظات اخلاقی و علمی متعددی در اجرای آن‌ها وجود دارد که دور شدن از اهداف قانون را سبب شده؛ به‌ویژه در برخی مواد که حقوق اولیه‌ی زنان باردار نیز نادیده گرفته شده است. در این مقاله سعی شد تا ضمن تبیین این چالش‌ها، به راهکار رفع چالش‌ها با الهام از اصول اخلاق پزشکی نیز پرداخته شود.

واژگان کلیدی: بارداری، جوانی جمعیت، ملاحظات اخلاقی.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۲/۳۰

۱. متخصص زنان و زایمان و دکترای تخصصی اخلاق پزشکی.

نویسنده مسئول:

Email: k.joudaki@gmail.com

مجله سالیانه
اخلاق پزشکی و پرستاری ایران

Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 2025, Vol. 17, Supplement 11th Annual Iranian Congress of Medical Ethics and 8th Nursing Ethics Congress

Oral Presentation

Ethical Considerations of Pregnancy in the "Supporting Families and Population Rejuvenation Law"

Kobra Joodaki*¹

Published: 20 May 2025

*1. Obstetrician and Gynecologist,
and PhD in Medical Ethics.*

**Corresponding Author
Email: k.joodaki@gmail.com*

Abstract

Women play a central role in human reproduction, with the continuation of the human race relying on their pregnancies. When women contribute to this vital social function for the survival of humankind, society has a moral obligation to safeguard their health. While healthcare interventions benefit the fetus, the fetus is entirely dependent on the mother, and any treatment must occur through her body. Consequently, the best strategy for improving fetal health lies in enhancing the care and support provided to pregnant women. The current state of population dynamics, associated challenges, and the introduction of general population policies led to the formulation and enactment of the "Supporting Families and Population Rejuvenation Law." This legislation aims to address many—though not all—of the challenges related to population growth and childbearing. The efforts to combat population aging and meet demographic needs are laudable, and the law includes several economic incentives to encourage childbearing. However, financial incentives alone are insufficient to address the complex reasons behind individuals' unwillingness to have children. Cultural, social, and political factors also play significant roles, and these are addressed to some extent within the law. Notably, specific provisions focus on supporting infertile couples, assisting pregnant women, and offering solutions to address illegal abortions. Regrettably, during the drafting of these provisions, the expert opinions of relevant scientific associations were overlooked. As a result, numerous ethical and scientific challenges have emerged in the implementation of the law, leading to deviations from its intended objectives. In particular, certain sections fail to adequately protect the fundamental rights of pregnant women. This article aims to analyze these challenges and propose solutions grounded in the principles of medical ethics.

Keywords: Population rejuvenation, Pregnancy, Ethical considerations.

